

Crna Gora
Ministarstvo nauke

Adresa: Rimski trg 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 145
fax: +382 20 482 168
www.mna.gov.me

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE
STRATEGIJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI (2017-2021),
ZA 2018. GODINU**

Podgorica, decembar 2018. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI (2017-2021), ZA 2018. GODINU

I UVODNI REZIME

Akcioni plan za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) usvojen je na period od pet godina (2017-2021) i sadrži:

- **Tri (3) strateška cilja;**
- **Trinaest (13) prioriteta,** koji u smislu Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Službeni list Crne Gore”, br. 054/18 od 31.07.2018.) zapravo predstavljaju operativne ciljeve; i
- **Trideset dvije (32) aktivnosti.**

U toku 2018. godine za realizaciju je prispjelo 25 aktivnosti, od kojih je 21 uspješno realizovana, dok je 4 djelimično realizovano. Međutim, važno je pomenuti da sve aktivnosti koje su djelimično realizovane su aktivnosti koje su započete, ali je postojalo blago kašnjenje u njihovoj realizaciji. Nema nerealizovanih aktivnosti.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) definisani su samo indikatori rezultata na nivou utvrđenih aktivnosti, ali ne i indikatori učinka na nivou operativnih ciljeva. Indikatori učinka će biti dostavljeni sljedeće godine, prilikom izvještavanja nakon realizacije druge godine Akcionog plana za sprovođenje Strategije.

U dijelu djelimično realizovanih aktivnosti, navodimo sljedeće aktivnosti i obrazloženja njihove djelimične realizacije:

Aktivnost 2.1. Program za finansiranje NI projekata realizovan je sa blagim zakašnjenjem. Naime, Konkurs za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte, objavljen je 26. oktobra, s rokom za dostavljanje prijava do 19. novembra. Na Konkurs je prijavljeno 72 predloga projekta. Kako je na Konkurs pristigao veliki broj predloga projekata, a evaluacija se vrši od strane dva međunarodna evaluatora po projektu, evaluacija nije završena još uvijek. Očekujemo da će rezultati biti dostupni u februaru 2019. godine.

Aktivnost 10.3. Dostupnost NI infrastrukture - Urađena Studija o raspoloživoj opremi i spremnost javnih i privatnih subjekata na njeno dijeljenje, biće realizovana u 2019. godini. Naime, Studija će biti urađena u 2019. godini, jer je prije toga potrebno izvršiti reviziju Mape puta za istraživačku infrastrukturu (2015-2020) za period 2019-2020, što je planirano da se uradi u 2019. godini.

Aktivnost 11.2: Razvoj novih infrastruktura (NTP) djelimično je realizovana zbog izmijenjene dinamike realizacije aktivnosti u toku 2018. godine. Objavljivanje tendera za Idejno rješenje nije realizovano, jer je bilo uslovljeno prethodnim usvajanjem Pravilnika o načinu i postupku raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje ("Sl. list Crne Gore", br. 019/18), koji je usvojen 28. marta 2018. godine. Ovim Pravilnikom u članu 11 ponuđeno je novo rješenje za računanje iznosa konkursnog fonda, čime je vrijednost Idejnog rješenja sa planiranih 20.000 eura dostigla nivo od 60.000 eura. Zbog uštede resursa, a i vremena, Ministarstvo nauke je počelo da razmatra pravne i tehničke mogućnosti da ne raspisuje konkurs za Idejno rješenje i nakon njega objavljuje tender za Glavni projekat NTP. Naime, u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 064/17), član 75 stav 1 tačka 4 i član 79, utvrđeno je da tehnička dokumentacija može da se izrađuje i kao "projekat izvedenog objekta", dok su pripremne aktivnosti u toku. Osnivački akt za NTP je izrađen tokom 2018. godine i trenutno je u proceduri usaglašavanja sa Univerzitetom Crne Gore, koji je partner na projektu.

Aktivnost 12.1. Uvođenje stimulativnih mjera fiskalne politike za I&I sektor je započeta, jer su ove mjere precizirane kroz projekat "Policy Support Facility" i Program podsticanja startapova, koji je u postupku dostavljanja Vladi. Očekujemo da ćemo u 2019. i 2020. godini realizovati legislativnu reformu u skladu sa predloženim mjerama.

Kako Akcioni plan za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) ne sadrži plan finansiranja aktivnosti, u tabelarnom prikazu izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana nijesu unijeta planirana sredstva za sve aktivnosti, već samo za one za koje je to bilo moguće u ovom trenutku. Očekujemo da će naredni Izvještaj biće pripremljen na način da će pružiti sveobuhvatni finansijski prikaz po aktivnostima.

I ANEKS 1 – Tabela za izvještavanje za 2018. godinu

STRATEŠKI CILJ I: Razvoj ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta											
Operativni cilj 1 (Prioritet 1): Jačanje profesije istraživača											
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnih ciljeva	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije 	Novi rok za realizaciju (uz odgovara juće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	Komentar
1.1. Definisanje istraživačke profesije na visokoobrazovnim ustanovama	Uvedena istraživačka zvanja u sistem radnih odnosa na univerzitetima	MNA, Univerziteti		2020	Nije dospjela		n/a			U 2019. godini formiraće se Radna grupa sastavljena od predstavnika MNA, MP i univerziteta koja će biti zadužena za rješavanje ovih pitanja	

1.2 Program podrške zapošljavanju svršenih doktora nauka i doktoranada	Broj angažovanih istraživača kroz ovaj program: 39 Kroz Konkurs za inovativne projekte: 20 mladih istraživača Kroz Javni poziv za stipendije za doktorska istraživanja: 19 doktoranada	MNA		III kvartal 2018					Budžet		Dodatno, kroz Konkurs za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte, koji će se finansirati od februara 2019. omogućeno je zapošljavanje mladih istraživača, doktoranada ili postdoktorana da na period do dvije godine.
1.3 Promocija istraživačke profesije	Broj događaja: 15 događaja u okviru festivala "Otvoreni dani nauke"	MNA, NI ustanove	2017	2021			n/a		Budžet		
Operativni cilj 2 (Prioritet 2): Podsticanje izvrsnosti i umrežavanja											
2.1. Program za finansiranje NI projekata	Objava godišnjeg konkursa feb/mart Početak finansiranja projekata sep/okt Broj podržanih projekata Broj objavljenih naučno-istraživačkih radova iz ovih projekata	MNA	2018	2021			1 M € za 2 godine		Budžet		

	Konkurs je završen u novembru, pristiglo je 72 projekta, evaluacija je u toku, a finansiranje će biti od februara 2019.									
2.2. Podsticanje kreiranja centara izvrsnosti Donošenje Pravilnika o finansiranju; Dodjela statusa i finansiranje CI	Donešen Pravilnik o finansiranju CI Broj centara izvrsnosti: 1 Broj dodijeljenih grantova: 1 Raspisan novi Konkurs za finansiranje centara izvrsnosti.	MNA	2018	2021			1 M € za 3 godine		Budžet	U okviru UCG, formiran je Centar kao posebna organizaciona jedinica Univerziteta, pod nazivom „Institut - Centar izvrsnosti za istraživanje i inovacije”. Institut je preuzeo realizaciju aktivnosti i dobio produženje ugovora o realizaciji BIO-ICT projekta do 28.februara 2019. godine. Rok za podnošenje predloga projekata na novi Konkurs

											je 29. mart 2019, kroz koji se očekuje da će biti podržan jedan do dva nova centra izvrsnosti.
2.3. Mjere za pouzdanu evaluaciju naučnoistraživačka ograde	Realizovana legislativna reforma	MNA		2020	Nije dospjela						
Operativni cilj 3 (Prioritet 3): Stipendiranje talenata											
3.1. Nacionalni program stipendija za izvrsnost	Broj dodijeljenih stipendija: 32 dodijeljene stipendije za doktorske studije za period od 2 godine kroz Program nacionalnih stipendija za izvrsnost - 31 stipendija je zaključena. Realizovano je i 11 od 12 stipendija za postdoktorske studije. Na osnovu Javnog poziva za dodjelu stipendija za doktorska istraživanja	MNA	2017	2021				Kredit Svjetske banke, projekat INVO: ugovori za doktorske i postdoktorske stipendije su dodijeljeni u 2015. i 2016. godini na period do dvije godine uz ugovoreni iznos sredstava od oko 570.000 € Budžet: 746.700 € je opredijeljeno u 2018. godini za 19 stipendista.	Kredit Svjetske banke i Budžet		

	dodijeljeno je 19 stipendija za doktorska istraživanja na univerzitetima u CG.									
3.2. Angažovanje mladih istraživača na projektima	Broj mladih istraživača: 25 Broj projekata u koji su uključeni: 42 mlada istraživača Kroz Konkurs za sufinansiranje naučnoistraživačke i inovativne djelatnosti podržano je 25 doktora nauka za prijavu, ocjenu i odbranu doktorske disertacije. U okviru inovativnih projekata: 20 mladih istraživača Kroz Javni poziv za stipendije za doktorska istraživanja: 19 doktoranada Kroz saradnju sa CERN-om: 3 istraživača	MNA, NI ustanove	2017	2021					Budžet	Dodatno, kroz Konkurs za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte, omogućeno je zapošljavanje mladih istraživača, doktoranada ili postdoktorana da na period do dvije godine. Rezultati Konkursa biće dostupni u februaru 2019.

Operativni cilj 4 (Prioritet 4): Saradnja sa naučnom dijasporom										
4.1. Instrument za unapređenje umrežavanja sa dijasporom	Broj NI projekata sa učešćem istraživača iz dijaspore Broj istraživača iz dijaspore koji koriste postojeće instrumente saradnje U 2 realizovane Studije za laboratorije Tehnopolisa, uključena 2 naučnika iz dijaspore kao revidenti studija. Za evaluaciju projekata za različite programe angažovano 18 evaluatora iz dijaspore. U svim raspisanim konkursima prednost za izbor projekata je bila	MNA, NI ustanove	2017	2021			n/a	n/a	n/a	

	ukoliko postoji saradnja s dijasporom.									
4.2. Unapređenje ICT sistema „Crnogorska naučna mreža”	Broj istraživača iz dijaspore u “Naučnoj mreži”: na kraju 2018. bilo je registrovano 63 istraživača	MNA	2017	2021			n/a	-		
4.3 Konferencija NI dijaspore	Broj učesnika Broj naučnika iz dijaspore Usvojeni zaključci Konferencija je organizovana u novembru 2017. i okupila preko 400 učesnika Finansiran je dolazak 35 naših renomiranih naučnika/doktora nauka iz inostranstva. Specijalna brošura/informat or sa njihovim kratkim biografijama izrađena je i distribuirana na konferenciji	MNA, Privredna komora	2017 – prema mogućnostima	2021 – prema mogućnostima			n/a	-	-	
Operativni cilj 5 (Prioritet 5): Jačanje istraživačkih kapaciteta u van-institucionalnom sektoru										

5.1. Integracija u NI zajednicu	Broj uključenih osoba bez akademskog zvanja u NI zajednicu Broj odobrenih grantova: 9 Broj MSP na odobrenim projektima: 13 Broj uspostavljenih partnerstava NI ustanova i privrednih subjekata: 3	MNA	2017	2021			n/a	n/a	Budžet		
5.2. Uklanjanje regulatornih prepreka	Realizovana legislativna reforma	MNA, druga relevantna		2019	Nije dospjela						
Operativni cilj 6 (Prioritet 6): Jačanje materijalnih istraživačkih kapaciteta											
6.1 Program podrške za unapređenje nacionalne NI infrastrukture	Broj dodijeljenih grantova: 1 Iznos podijeljenih sredstava: 615.000 € iz EU fondova, 92.000 € podrška CG	MNA	2017	2021			615.000 € iz EU fondova, 92.000 € podrška CG		EU fodnovi, Budžet		Sufinansiranje dogradnje Instituta za biologiju mora u 2018, laboratorije za eksperimentaln u marikulturu

STRATEŠKI CILJ II: Unapređenje međunarodne saradnje i umrežavanja										
Operativni cilj 7 (Prioritet 7): Povećanje nacionalnog učešća u Horizon 2020										
7.1. Organizovanje info dana o pozivima za projekte u okviru programa H2020	Broj organizovanih info dana: u 2018. godini: organizovano 11 događaja na temu H2020, od čega su 2 organizovana od strane EK Broj učesnika na događajima: oko 400 učesnika prisustvovalo na 11 događaja	MNA	2017	2019			n/a	-	-	
7.2. Uspostavljanje Kancelarije za podršku učešću u H2020 programu	Kancelarija uspostavljena – Formirana je nova Direkcija za EU Okvirne programe za istraživanje i inovacije u okviru Direktorata za inovacije i tehnološki razvoj MNA. Broj zaposlenih: Sistem NCP-a čini 7 osoba	MNA	2018				n/a	-	-	

7.3. Podsticanje učešća u programu H2020	Broj apliciranih/ dobijenih projekata i iznos povučenih sredstava: Broj dobijenih projekata: 10 projekata i 1 regionalni u iznosu od 1.538.000 € Iznos podrške ministarstva: 97.000 €	MNA	2017	2020			EK: 538.000 € za 10 projekata EK: 1 M € za 1 regionalni projekat SEEIIST Budžet: 97.000 €		EK, Budžet		
Operativni cilj 8 (Prioritet 8): Jačanje saradnje sa renomiranim međunarodnim partnerima i velikim istraživačkim infrastrukturama											
8.1. Aktivno učešće u međunarodnim kolaboracijama	Broj domaćih istraživača koji koriste međunarodne infrastrukture: Aktivno učešće crnogorske grupe istraživača u CERN-u: 1 profesor i 3 studenta Kroz program edukacije realizovano učešće 1 profesora srednjih škola i 3	MNA	2018	2021				Za punopravno članstvo Crne Gore u CMS eksperimentu u CERN-u, za 2018. godinu uplaćena je kontribucija od 33.167,49 €	Budžet		Pan-evropska infrastruktura "European Social Survey" Evropskog konzorcijuma istraživačkih infrastruktura će biti otvorena za sve istraživače u CG

	studenta u CERN-u Po osnovu Konkursa – mobilnost istraživača, finansiran boravak 7 mladih istraživača u CERN-u Po osnovu Konkursa – mobilnost istraživača, finansiran boravak 7 mladih istraživača u EMBL-u Pristup infrastrukturi “European Social Survey” - 3 istraživača i 10 studenata Broj kolaborativnih projekata: U saradnji sa IAEA realizuju se 2 projekta i 1 naučnoistraživački, 43 regionalna projekta u koje su uključene							Po osnovu članstva u IAEA. za 2018. godinu uplaćena je kontribucija od 4.345 €.			
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	institucije iz Crne Gore, kao i 1 interregionalni projekat.									
8.2. Saradnja na bilateralnoj osnovi	Broj potpisanih sporazuma: Broj objavljenih konkursa: na osnovu ranije potpisanih sporazuma, raspisano je 6 konkursa sa: Srbijom, Kinom, Austrijom, Slovenijom, Italijom i Nacionalnim Centrom za istraživanje Republike Italije – CNR) Broj odobrenih projekata: 100 projekata. Broj objavljenih zajedničkih radova u časopisima	MNA	2018	2021						Za 2018. nije bilo planirano potpisivanje novih sporazuma Broj objavljenih zajedničkih radova u časopisima će biti poznat nakon realizacije projektnog ciklusa od 2 godine.
Operativni cilj 9 (Prioritet 9): Inicijativa za osnivanje »Međunarodnog instituta za održive tehnologije«										
9.1. Podrška uspostavljanju Međunarodnog	Broj organizovanih događaja i treninga za	MNA	2017	2021			n/a	-	-	

instituta za održive tehnologije	obuku istraživača: 3 Pripremljen Glavni projekat za izgradnju Instituta: Izrađene Studije koncepta Broj predatih projektnih prijava u kontekstu programa jačanja kapaciteta: 3 projekta									
Operativni cilj 10 (Prioritet 10): Politika otvorenog pristupa (Open Access)										
10.1. Dostupnost NI literature	Omogućen pristup inostranoj literaturi	MNA, Naučne ustanove	2019	2021	Nije dospjela		n/a	n/a		
10.2. Dostupnost podataka iz javno finansiranih istraživanja	Oformljena radna grupa: Radna grupa je formirana 6. aprila 2017. godine. Usvojene Smjernice za Open Access:	MNA, NI ustanove	2018	2019						Nacrt Smjernica za Open Access je pripremljen i dokument će biti objavljen na Javnu raspravu početkom 2019. godine, nakon čega će biti upućen Vladi na razmatranje.

10.3. Dostupnost NI infrastrukture	Urađena Studija o raspoloživoj opremi i spremnost javnih i privatnih subjekata na njeno dijeljenje:	MNA, NI ustanove	2018	2019						Studija će se uraditi u II kvartalu 2019. godine, jer je planirana revizija Mape puta za istraživačku infrastrukturu (2015-2020) za period 2019-2020. u 2019. godini, nakon čega će biti urađena i Studija.	
10.4. Razvoj MREN-a	Privatni univerziteti povezani na MREN	MNA, MREN, Univerziteti		2020	Nije dospjela						
STRATEŠKI CILJ III: Jačanje sinergije između nauke i ekonomije											
Operativni cilj 11 (Prioritet 11): Unapređenje mehanizama za transfer tehnologije											
11.1. Jačanje kapaciteta i iskorišćenosti postojećih infrastrukture (Tehopolis i BIO- ICT centar)	Optimizacija menadžmenta Opremljene laboratorije Broj kompanija sa kojima je uspostavljena saradnja Kroz IPA projekat izabrani su dobavljači usluga za	MNA		2018			n/a				Univerzitet CG formirao Centar kao posebnu organizacionu jedinicu Univerziteta, pod nazivom „Institut - Centar izvrsnosti za istraživanje i inovacije”, koji

	tehničku podršku Tehnopolisu u pripremi dokumentacije za laboratorije i obuci osoblja. U Tehnopolisu je smješteno 24 stanara									je preuzeo realizaciju aktivnosti i dobio produženje ugovora o realizaciji BIO-ICT projekta do 28.februara 2019. godine. Pripremljen je i predat Program rada Centra koji obuhvata nastavak naučnih i inovativnih aktivnosti.
11.2 Razvoj novih infrastruktura (NTP)	Urađeno idejno rješenje i Glavni projekat Rekonstruisan objekat Osnovan NTP kao pravno lice Osnivački akt za NTP je izrađen tokom 2018. godine i trenutno je u proceduri usaglašavanja sa UCG, koji je partner na projektu. Obezbijedena sredstva za izradu projektne	MNA, UCG	2018	2021			n/a	n/a		

	dokumentacije, nakon formiranja NTP kao pravnog lica.										
11.3. Formiranje platforme za transfer tehnologije i umrežavanje	Osnivanje centra za transfer tehnologije	MNA		2020	Nije dospjela		n/a				
11.4. Intenziviranje promotivnih aktivnosti	Broj događaja i medijskih promocija: 6 velikih događaja, veliki broj promotivnih aktivnosti, uključujući i medijske objave, kako u štampanim, tako i elektronskim medijima	MNA, NI ustanove, inovativne kompanije, NVO sektor	2017	2021			n/a				
Operativni cilj 12 (Prioritet 12): Kreiranje povoljnijeg ambijenta za inovativno preduzetništvo											
12.1. Uvođenje stimulativnih mjera fiskalne politike za I&I sektor	Realizovana legislativna reforma	MNA, MF, Poreska uprava		2018			n/a			Reformske mjere precizirane kroz projekat "Policy Support Facility" i Program podsticanja startapova, u postupku su dostavljanja Vladi. U 2019. i 2020. godini će se raditi na	

									legislativnoj reformi.	
12.2. Unapređenje instrumenata za zaštitu prava intelektualne svojine	Realizovana legislativna reforma	MNA, MEK, Zavod za intelektualn u svojinu		2019	Nije dospjela		n/a			
Operativni cilj 13 (Prioritet 13): Finansijska podrška I&I aktivnostima i preduzetništvu										
13.1. Podrška iz nacionalnih izvora	Objava godišnjeg konkursa feb/mart Početak finansiranja projekata sep/okt Broj inovativnih projekata: 10 projekata	MNA	2017	2021			1 M € za period 2018-2020		Budžet	Konkurs za dodjelu grantova za inovativne projekte završen u septembru. Od ukupno 29 prijavljenih projekata, 10 je izabrano za finansiranje, za period do dvije godine.
13.2. Podrška iz međunarodnih izvora	Broj aplikacija Broj odobrenih projekata: IPA: 2 projekta: 1 projekat iz IPA: CAP 2014 i 1 projekat SOPEES 1 projekat iz H2020 u kojem je partner privredno društvo	MNA	2018	2021			Grant ugovor: 1.660.000 € za CG Grant šema: 1.000.000€ Ugovor o uslugama: 117,647.06 €		IPA finansijska perspektiva II (2014-2020)	Kroz IPA- u su odobrena 2 projekta, i to: CAP 2014: „Unapređenje poslovnog okruženja i konkurentnosti privatnog sektora Crne Gore” i SOPEES: Podrška zapošljavanju naučnika u

	2 projekta iz programa EUREKA										akademskom ili biznis sektoru: grant šema i ugovor o uslugama.
--	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Tokom 2018. godine intezivirane su aktivnosti na jačanju nacionalnog naučnoistraživačkog sistema. Pojedine aktivnosti su unaprijeđene i u toku je njihova nadogradnja, koja zahtijeva dodatne intervencije od institucija nosilaca ovih aktivnosti, ali ima i aktivnosti koje nijesu u potpunosti realizovane, pa je prepoznata potreba za njihovim unapređenjem.

Preporuke za naredne faze sprovođenja su u okviru sljedećih aktivnosti:

1.1. *Definisanje istraživačke profesije na visokoobrazovnim ustanovama* - U 2019. godini formiraće se Radna grupa sastavljena od predstavnika MNA, MP i univerziteta koja će biti zadužena za rješavanje ovih pitanja.

10.3. *Dostupnost NI infrastrukture* - Studija će se uraditi u II kvartalu 2019. godine, jer je planirana revizija Mape puta za istraživačku infrastrukturu (2015-2020) za period 2019-2020. u 2019. godini, nakon čega će biti urađena i Studija.

12.1. *Uvođenje stimulativnih mjera fiskalne politike za I&I sektor* - Uvođenje stimulativnih mjera fiskalne politike za I&I sektor je započeta, jer su ove mjere precizirane kroz projekat "Policy Support Facility" i Program podsticanja startapova, koji je u postupku dostavljanja Vladi. Očekujemo da ćemo u naredne dvije godine realizovati legislativnu reformu u skladu sa predloženim mjerama utvrđenim u ovim dokumentima, pa predlažemo da se rok za realizaciju ove aktivnosti odloži za 2019. i 2020. godinu..

Polazeći od navedenog, predlažemo da Vlada donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021), za 2018. godinu.

Dr Sanja Damjanović

Sanja Damjanović
MINISTARKA